

Алматы гуманитарлы-экономикалық университеті

Институттың Ғылыми кеңесі
мәжілісінде қаралды
Хаттама № 1 «29» 08 2023 ж.
Институт директоры
Г. Б. Нурлихина
«29» 08 2023 ж.

«БЕКІТЕМІН»
АГЭУ ректоры
п.ғ.д., профессор
В.А. Корвяков
«31» 08 2023 ж.

СТУДЕНТТЕР МЕН МАГИСТРАНТТАРДЫҢ ЭТИКАЛЫҚ КОДЕКСІ
«ПЕДАГОГИКА, БИЗНЕС ЖӘНЕ ҚҰҚЫҚ» ИНСТИТУТЫ

Алматы, 2023ж.

Біз, «Педагогика, бизнес және құқық» институтының студенттері мен магистранттары Қазақстан Республикасының лайықты азаматтары болу ұмтылысына сүйене отырып, біз таңдаған болашақ мамандықтың жоғары қоғамдық маңыздылығын түсіне отырып, педагогтардың, заңгерлердің, экономистердің, кәсіпкерлердің, информатика саласындағы мамандардың жаңа буынын қалыптастыруға өз үлесімізді түсіне отырып, қажетті тұрақты құзыреттерді игеру ниетіне сүйене отырып, бізге туған институтына деген сүйіспеншілік пен құрмет көрсеткен студенттердің алдыңғы буындарының дәстүрлерін қолдай отырып, институттың беделінің өсуіне ықпал ету міндетін мойындай отырып, жалпыға бірдей танылған моральдық нормалар мен құндылықтарды басшылыққа ала отырып, институт студенттері мен магистранттарының осы Әдеп кодексін (бұдан әрі – Кодекс) қабылдаймыз және оның ережелерін ұстануға міндеттенеміз.

Осы Кодекстің талаптары жалпы танылған адамгершілік құндылықтар, сондай-ақ институт өмір сүрген жылдары қалыптасқан дәстүрлер мен мінез-құлық стандарттары негізінде жасалған.

1 тарау. Жалпы ережелер

Осы Әдеп кодексі институтта оқу процесінде студенттің (магистранттың) әдеп нормалары мен мінез-құлық қағидаларының жүйесін айқындайды.

1.1. Этикалық кодекс мыналарға бағытталған:

- студенттердің (магистранттардың) бір-бірімен, оқытушылармен және институт қызметкерлерімен қарым-қатынасының этикалық нормалары мен ережелерін белгілеу;

- оқу процесіне, ғылыми және шығармашылық қызметке, адалдық пен өзара сенім жағдайына қолайлы жағдайлар жасау.

1.2. Осы Әдеп кодексінің этикалық нормалары мен ережелерін сақтау барлық білім алушылар үшін міндетті болып табылады және олардың өзін-өзі дамытуға ықпал етуі тиіс.

1.3. Әрбір студентке (магистрантқа) осы Кодекстің көшірмесі беріледі. Студент (магистрант) Әдеп кодексін өзгерту және толықтыру туралы ұсыныстар енгізе алады.

1.4. Институт әкімшілігі кафедралардың, ғылыми кеңестің отырыстарында Әдеп кодексінің ережелерін бұзудың прецеденттерін қарауға және әкімшілік шаралар қолданылғанға дейін тиісті қорытындылар шығаруға құқылы.

1.5. Институттың студенті (магистранты) танысқан сәттен бастап осы Әдеп кодексінің барлық ережелерін орындауға шақырылады.

2 тарау. Білім алушылардың құқықтары мен міндеттері

2.1. Институт студенттері мен магистранттары:

- абонементті және оқу залдарын, интернет-ресурстарды тегін пайдалану;

- институтта бекітілген ережелерге сәйкес жатақхананың тұрмыстық қызметтерін пайдалану құқығымен жатақханадан орын алу;

- институттың қоғамдық және ғылыми өміріне қатысу және белсенділік таныту;
- студент жастардың зияткерлік әлеуеті мен қоғамдық белсенділігін арттыруға бағытталған сындарлы инновациялық бастамалармен сөз сөйлеу;
- жанжалды жағдай туындаған кезде және оны өз күшімен шеше алмаған кезде топ кураторына, институт басшылығына жүгіну.

2.2. Институт студенттері мен магистранттарының міндеттері:

- оқу жоспарларында көзделген оқу қызметінің барлық түрлерін уақтылы және сапалы жүзеге асыру;
- оқуға жауапкершілікпен қарау;
- таңдалған салада жоғары білікті маман болуға ұмтылу;
- кәсіби білім, Дағдылар мен құзыреттер, кәсіби этика негіздерін белсенді, мақсатты, жүйелі меңгеру;
- институт пен білім алушылар арасындағы қарым-қатынастың негізгі аспектілерін реттейтін институт ережелеріне басшылық жасау;
- оқу-ғылыми жұмысты орындау кезінде академиялық жосықсыздық фактілеріне жол бермеуге, олардың арасында білімді бақылау рәсімдерінен өту кезінде есептен шығару және басқа адамдарға көмек сұрап жүгінуге, Интернет-ресурстарды қоса алғанда, көлемі бойынша кез келген дайын оқу материалдарын (рефераттар, курстық, дипломдық және басқа да жұмыстар) өз еңбегінің нәтижесі ретінде ұсынуға; туыстарын пайдалануға немесе жоғары баға алу үшін қызметтік байланыстар; себепсіз кешігу және сабақты өткізіп жіберу;
- білім алушылар институттың қоғамдық және ғылыми өміріне белсенді қатысуға міндетті (ғылыми үйірмелерде жұмыс істеу, студенттік конференцияларға қатысу, спорт секцияларына, көркем-шығармашылық бірлестіктерге, институтта өткізілетін мәдени-бұқаралық іс-шараларға қатысу).

3-тарау. Оқу уақытындағы мінез-құлықтың этикалық ережелері

3.1. Студенттер мен магистранттар оқу процесіне белсенді қатысуы керек, өйткені оқытуда екі тарап та белсенді – оқытушы және білім алушы. Студент (магистрант) сабақтың мазмұнына қатысты сұрақтар қоя алады, бірақ оны өткізуді бұзбайтын тәсілдермен жасауы керек. Орыннан көшірмелерге жол берілмейді.

3.2. Барлық аудиториялық сабақтарға міндетті түрде қатысу: дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар студенттің (магистранттың) жеке мәдениетінің көрінісі болып табылады. Сабақты өткізіп жіберген білім алушы оның себебін оқытушыға және ЖОО басшылығына дәлелді түрде түсіндіруі керек.

3.3. Әрбір студент (магистрант) тәртіпті сақтауға міндетті. Сабақ (дәріс және семинар) кезінде студент (магистрант) оны басқалардың назарын аударатын әңгімелермен, қозғалыстармен өткізуге кедергі жасамауы тиіс.

3.4. Студенттер мен магистранттар сабаққа олар басталғанға дейін келуі керек. Кешігіп келгендерге аудиторияға жол берілмейді.

3.5. Оқу сабақтары кезінде ұялы телефон сигналы өшірілуі немесе соңғы шара ретінде үнсіз режимге қойылуы керек.

4-тарау. Институттың тұлғааралық қатынастар этикасы

4.1. Студенттер (магистранттар) тұлғааралық қарым-қатынас этикасын сақтауға, оқытушыларды, курстастарын олардың ұлтына, дініне, көзқарастарына, сенімдеріне қарамастан құрметтеуге тиіс;

4.2. Студент (магистрант) өзінің құқықтары мен бостандықтарын жүзеге асыру басқа адамдардың құқықтары мен бостандықтарына нұқсан келтірмеуі керек екенін түсінуі керек;

4.3. Студент (магистрант) өзінің жеке мүдделерін академиялық топтың мүдделерінен жоғары қоймауы керек, бірақ жеке және ортақ мүдделер арасында ақылға қонымды компаға келуге тырысуы керек;

4.4. Әрбір студент (магистрант) ұжымдағы қолайлы моральдық-психологиялық микроклиматты қолдауға, топ басшысына қажетті көмек көрсетуге, өтініштерге түсіністікпен қарауға тырысуы керек;

4.5. Әрбір студент (магистрант) мүмкіндігінше сабақтан тыс уақытта топтың өміріне белсенді қатысуы, бос уақытты қызықты әрі пайдалы өткізудің бастамашысы болуы тиіс;

4.6. Әрбір студент (магистрант) топта болып жатқан оқиғалар үшін жеке жауапкершілікті сезінуі, жанжалдарды болдырмауы, курстастарына дұрыс қарауы, көпшілік пікір алмасу кезінде олардың беделіне әдейі нұқсан келтірмеуі тиіс;

4.7. Институттың студенті (магистранты) ұлттық салт-дәстүрлерге, әдет-ғұрыптар мен әдет-ғұрыптарға, курстастарының тәрбиесі мен дүниетанымының ерекшеліктеріне құрметпен қарауға, ұлтаралық және конфессияаралық келісімге ықпал етуге тиіс;

4.8. Оқытушының немесе институттың жасы бойынша аға қызметкерінің аудиториясына кірген кезде студент (магистрант) тұрып, кірген адамның сәлемдесуіне жауап беруі керек;

4.9. Оқытушылармен, институт қызметкерлерімен кездескен кезде студент (магистрант) жылы шыраймен және жылы шыраймен амандасуы керек;

4.10. Әрбір студенттің (магистранттың) міндеті – институттың қызмет көрсетуші персоналының еңбегін құрметтеу, институттың қалыпты жұмыс істеуі үшін жағдай жасайтындарға қатысты өзін әдепті және дұрыс ұстау;

4.11. Басқа студенттердің (магистранттардың) және оқытушылардың жеке өмірі туралы ақпаратты олардың келісімінсіз жинауға, пайдалануға және таратуға жол берілмейді;

4.12. Институттың студенті (магистранты) әділдік, адамгершілік нормаларын сақтау негізінде басқалармен қарым-қатынас орнатады. Студент (магистрант) дәрежелікке, жеккөрушілікке, жанжалға, айналасындағылар туралы жалған ақпарат таратуға, жанжалды жағдайларды шешу кезінде психологиялық қысым, физикалық күш қолдануға жол бермеуі тиіс.

5-тарау. Студенттің институтқа қатынасының этикалық негіздері

5.1. Студент (магистрант) жоғары оқу орнының тарихын білуі, оның жетістіктерімен мақтануы, институттың дәстүрлерін қолдауы және дамытуы, өзінің жоғары оқу орнының беделі мен беделіне қамқорлық жасауы, беделін арттыруы тиіс. Әрбір студент (магистрант) институттың өкілі екенін есте сақтауға міндетті, сондықтан ол студенттің (магистранттың) жоғары дәрежесіне сәйкес көрінуі және өзін ұстауы керек.

5.2. ЖОО-ның кез келген корпусына кірген кезде студент (магистрант) құжаттарды – студенттік билетті немесе сынақ кітапшасын көрсетуге міндетті. Күзет өкілімен рекаға келуге, онымен дәрежі түрде сөйлесуге жол берілмейді.

5.3. Студент (магистрант) институттың жоғары оқу орындары арасындағы қарым-қатынаста лайықты өкілдік етуі, оның мүдделерін қорғауы, жоғары оқу орындары арасындағы байланыстарды орнатуға, студенттердің оқу, ғылым, шығармашылық және тұрмыс мәселелері бойынша басқа жоғары оқу орындарының қоғамдық бірлестіктерімен ынтымақтастыққа жәрдемдесуі тиіс.

5.4. Студенттерге (магистранттарға) институтқа адамдардың денсаулығына немесе өміріне қауіп төндіретін құрылғыларды, бұйымдарды немесе заттарды әкелуге қатаң тыйым салынады. Студент (магистрант) қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаулықтардың талаптарын сақтауға, темекі шегуге тек үй-жайларда ғана емес, сонымен қатар ЖОО аумағында да тыйым салынғанын есте сақтауға тиіс.

5.5. Сабақта студенттер (магистранттар) таза, ұқыпты киініп, арандатушы макияждан аулақ болу керек. Спорттық киім киюге (дене шынықтыру сабақтарынан басқа), ЖОО-да сыртқы киім мен бас киімде болуға жол берілмейді.

5.6. Білім алушылар институт кітапханасының кез келген баспа басылымына: оқулықтарға, оқу құралдарына, көркем, анықтамалық әдебиеттерге, газеттер мен журналдарға ұқыпты қарау керек.

5.7. ЖОО ғимаратына ректораттың рұқсатынсыз бөгде адамдарды әкелуге, әкімшіліктің рұқсатынсыз оқу және басқа да үй-жайлардан түрлі заттар мен жабдықтарды шығаруға жол берілмейді.

5.8. Институтта арнайы бөлінген аудиторияларда, дәліздерде және басқа жерлерде тамақ ішуге жол берілмейді. Асхана мен буфетте білім алушы сырт киімсіз болуы, айналасындағыларға сыпайы, әдепті болуы, өзіне-өзі қызмет көрсету ережелерін сақтауы тиіс.

6-тарау. Әдеп кодексін орындамағаны үшін жауапкершілік

6.1. Осы Кодексте көзделген ережелер бұзылған жағдайда білім алушыға институт Жарғысында және ішкі нормативтік құжаттарда көзделген тәртіппен тәртіптік жауапкершілік шаралары қолданылуы мүмкін.

7-тарау. Қорытынды ережелер

7.1. «Педагогика, бизнес және құқық» Институтының студентінің (магистрантының) этикалық кодексі адамгершілік этикалық қасиеттерді дамытуда қажетті бағдарларды беруге арналған, онсыз болашақ мамандардың функцияларын табысты жүзеге асыру мүмкін емес.

7.2. Студенттік жылдары осы Кодекстің талаптарын ұстану әдетін тәрбиелеу болашақ мамандар қызметінің этикалық негіздерін қалыптастыруға ықпал ететін болады.

7.3. Әдеп кодексінің талаптарын орындау студентке (магистрантқа) жеке тұлғаның өзін-өзі бағалауын арттыруға, қарым-қатынас дағдыларын дамытуға, өзімен, ар-ұжданымен үйлесімді болуға мүмкіндік береді.

7.4. Этикалық кодексті сақтау институттың әрбір студентінің (магистрантының) адамгершілік міндеті болып табылады.

Танысу парағы

Ережемен таныстым:

№ р/с	Т.А.Ә.	Танысу күні	Қолы
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			
38.			